

10567

ՀԱՄԼԿՅԵՄ ԿԵՆՏՐՈՆ

ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ,
ՄՏԿ-ՆԵՐՈՒՄ ՅԵՎ
ԿՈՒՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ

ԱԳՐԱԶՈՐԱՆԱՍՆԱԲԱԺԱԿԱՆ-ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ
ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼՈՒ Մ Ա Ս Դ Ն

3KCM5
Խ-84

ԳՅՈՒՆԿՐԱՑ 1987 ՅԵՐԵՎԱՆ

30 JUL 2010

3KCM5

W-84

sur.

ՀԱՄԼԿՅԵՄ ԿԵՆՏԿՈՄ

ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ, ՄՏԿ-ՆԵՐՈՒՄ
ՅԵՎ ԿՈՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԱԳՐՈԶՈՈ-
ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ - ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՆՑԿԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

1010
41699

ԳՅՈՒՂԼՐԱՏ

1937

ՅԵՐԵՎԱՆ

ՀԱՍՆԿՅԵՄ ԿԿ ԲՅՈՒՐՈՅԻ 1936 Թ. ՓԵՏՐՎԱՐԻ 5-Ի ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

Խորհանձնություններում, ՄՏԿ-ներում յեվ կոլսնեստություններում ագրոգոտանասնաբուժական-սեխնիկական ինժեներություններ անցկացնելու մասին:

ԽՍՀՄ-ի ՀԺԿ-ի յեվ Խորհանձնողկոմատի հեռ միասին հացահատիկային խորհանձնություններում յեվ ՄՏԿ-ներում անցկացնել կոմբայնավարների, տրակտորիստների, կալսիչի մեքենավարների, վուե գզող մեքենաների ղեկավարների հատարական ագրոգոտեխնիկական ֆունկցիոն, իսկ անասնապահական խորհանձնություններում՝ խոզապահների, կրողների, հորթապահների յեվ հովիվների գոտեխնիկական ինժեներություն:

Կոլսնեստություններում անցկացնել հացահատիկային, հալնդեղային յեվ վուեաբուժական շրջանների բրիգադիւրների յեվ ողակավարների ագրոտեխնիկական ֆունկցիոն:

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՍ
ԲՈՒՆԻԱԹՁԱԴԵ
ձիւթ Ե՝ ՀԱՄԱՅՆՔԵՎ
17/4—1936 թ.

Բամբակագործական կոլտնտեսութիւններում ագրոտեխնիկական քննութիւնն աւելի ողակավարներին պահանջվող գիտելիքների նորմաները՝ ագրոտեխնիկայի և աշխատանքի կազմակերպման հարցերի վերաբերյալ:

1.

ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ
ԲԱՄԲԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՅԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՑԱԼ

ա) Բամբակի պետական պլանը և շրջանին, կոլտնտեսութեանը, ողակին, բրիգադին տրված առաջադրանքը: Բերքի վարձատրումը. մեկ ցենտներ հուլիս ամսի վարձատրումը՝ հանձնման պլանը գերակատարելու դեպքում:

բ) Շրջագործկոմի և շրջկոմի վորոշումը բամբակացանի մասին (ցանքի տարածութիւնը)՝ ըստ կոլտնտեսութեան, բրիգադի, ողակի:

գ) Կոնսրակտացիա: Կոլտնտեսութեան պայմանագիրը ՄՏԿ-ի հետ: Կոլտնտեսութեան, բրիգադի արտադրական պլանը: Առաջադրանք՝ ողակին: Կազմելու մեթոդիկան: Պայմանագրեր ՄՏԿ-ի և բամբակագործական գործարանների հետ: Կազմել կոլտնտեսութեան, բրիգադի արտադրական պլանը. կոլտնտեսութեան և բրիգադի համար արտադրանքի և վարձաչափի նորմաներ մշակել:

դ) Ինչ է ցանքաշրջանառութիւնը և ինչ նշանակութիւն ունի բերքատուութեան բարձրացման գործում: Դաշտերի պտտութիւնը: Ցանքաշրջանառութիւնն մտցնելու անցման շրջանը:

ե) Ինչ է նախորդող կուլտուրան և վեր կուլտուրան ամենալաւն է համարվում բամբակի համար: Բամբակ ցանելու համար հոգամաս ընտրելը:

զ) Ինչպէս է կապակցվում ցանքաշրջանառութիւնը բամբակացանի և անասնաբուծութեան զարգացման պետական պլանի հետ:

է) Ինչպէս է ընդլայնվում կոլտնտեսութեան յեկամուտը և ինչ գործիքներ գոյութիւն ունեն բերքատուութեան վերաբերյալ բոլոր առաջադրանքները գերակատարող հարվածայինների, ստախանովականների, բրիգադի պարգևատրման վերաբերյալ:

ը) Ինչպէս պետք է աշխատեն վերստուգիչ հանձնաժողովները կոլտնտեսութիւններում, նրանց իրավունքներն ու պարտականութիւնները:

թ) փոխադրական միջոցների նշանակութիւնն ու դերը և նրանց ոգտագործումը:

2

ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՅԱՆՔԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

ա) Վերոնք են բրիգադի և ողակի՝ ցանքից առաջ կատարելիք նախապատրաստական աշխատանքները:

1. Բրիգադի, ողակի աշխատանքի պլան մշակելը և հետևելով առկա ցանքի համար դաշտը նախապատրաստելու աշխատանքին աշխատանքների (բամբակենու ցողունների հավաքելը, ցրտահերկը, արաթը և այլն) կատարման համար առաջադրանքներ կազմելը:

2. Ինվենտարի նորոգում:

3. Բանող անասունների պահանջը: Կերերի անձեռնմխելի ֆոնդ: Լրացուցիչ կերեր և այլն:

բ) Նախացանքային աշխատանքներ կատարելը և հողի մեխանիկական կազմի իմանալը:

1. Ինչպիսի հողեր են լինում (կոլտնտեսութեան, բրիգադի, ողակի հողերը): Նրանց հատկութիւնները:

2. Հանքային և գոմաղբային պարարտացման նշանակու-

թյունը Բրիգադի, ողակի պլանը: Պարարտացման ժամկետները, նորմաները, վորակը:

3. Գոմաղրի ազդեցությունը հողի ստրուկտուրայի վրա առանձնապես ծանր, կապային, ավազակավային և ալկալի հոգեբույժ:

4. Խնչպես պայքարել ալկալի հողաբծերի և աղահողերի դեմ:

5. Յելի վարն ու մշակումը: Աշխատանքի ժամկետն ու վորակը, վարի խորությունը: Յելի կրկնավարի նպատակն ու ժամկետը, կրկնավարի խորությունը, քանակն ու վորակը: Գործիքները:

6. Խողանի յերեսվարը, նրա նշանակությունը: Մշակման խորությունը: Կատարման ժամկետը, վորակը:

7. Աշնան մշակությունը—ցրտահերկը: Ժամկետները, խորությունը, գործիքները: Խնչ և ցրտահերկի նպատակն ու իմաստը. կատարման վոր ժամկետներն են ամենալավը: Աշխատանքի վորակը:

8. Գարնանային մշակումը—գարնանը կատարվող վարի քանակը՝ մինչև նախացանքային վարը, նրանց նպատակն ու դերը: Ժամկետները, վարի խորությունը, գործիքները: Փոքրելու նշանակությունը. նրա նպատակը:

9. Խնչպես և ով և փոխում բրիգադի տրասպորտային աշխատանքում նշանակված արտադրանքի նորմաները:

10. Կուսակցությունն ու կառավարությունն ինչ ժամկետներ են նշանակել վերոհիշյալ աշխատանքների կատարման համար:

3

ԳԱՐՆԱՆԱՅԻՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

ա) Վարի ժամկետներն ու խորությունը՝ բամբակ ցանելուց առաջ. վարի վորակը:

բ) Զարան արաթ արած դաշտերն ինչպես են մշակում: Գարնան ընթացքում և ցանքից առաջ:

գ) Խնչ նշանակությունն ունի ջերմությունը բույսերի աճման համար և ինչ ջերմաստիճանում և ցանվում բամբակը:

դ) Կուսակցության բրիգադի, ողակի համար սահմանված ցանքի ժամկետները:

4

ՔԱՂԱՆԻ ՅԵՎ ՄՇԱԿՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

ա) Բամբակենու խնամքն ամառվա ընթացքում:

1. Խնչում համար են ստուգվում բամբակենու ծիլերը և յերը: Ցանքը, սածիլելը, կրկնացանքը, դրանց աշխատանքների ժամկետները:

2. Բամբակենու նոսրացումը, աճած բույսերի խտությունը և նրա կախումը հողի վորակից: Աշխատանքը կատարելու ժամկետը. ինչպես և ինչով և կատարվում աշխատանքը: Խնչ և նշանակում խաչաձև մշակում:

3. Քաղանների և փխրեցումների թիվն ու ժամկետները (գործիքները՝ քեթմեն, կուլտիվատոր և այլն):

4. Ծերատում կատարելու նպատակն ու ժամանակը, վորակը:

բ) Ամենից ավելի տարածված մոլախոտերը և պայքարի միջոցները:

1. Տվյալ շրջանում ինչ առանձնահատկություններով են աչքի ընկնում ամենից ավելի տարածված մոլախոտերը. ինչպես պայքարել նրանց դեմ հիմնական և լրացուցիչ մշակումների ժամանակ (կրկնավար, քաղհան, մշակում):

2. Քաղհանի և փխրեցումների ժամանակ ինչ խորությամբ պետք և կտրել մոլախոտերը, մասնավորապես՝ գումայը, չայիբը, դանդուրդանը, պատատուկը:

3. Վոր մոլախոտերը հողով ծածկված լինելով (քաղհանի, փխրեցման ժամանակ) նորից կենդանանում են ու արմատակալում:

4. Մոլախոտերի սերմերն ինչպես են ջոկում հատիկային կուլտուրաների, առվույտի, փիկի (վարսակի խառնուրդ) սերմերից, մոլախոտերի վոր սերմերը դժվար և ջոկել հատիկային

կուլտուրաների, առվույտի, վարսակի սերմերից. այնուամենայնիվ ինչպես հաջողեցնել նրանց իրարից շնկելը:

5. Յանքաշրջանառության նշանակությունը մոլախոտերի դեմ մղվող պայքարում:

ա) Կուսակցությունն ու կառավարությունը մշակման ինչ ժամկետներ են սահմանել ըստ շրջանի, կոլտնտեսության, բրդ-գաղի, ոգակի:

բ) Ինչպես ե տարվում կատարված աշխատանքների ընդունումը և աշխուրների հաշվումը:

գ) Պայքար ֆասսատուների դեմ: Ինչպես ե դրված ագ-գանշան տալու (սիգնալիզացիայի) գործը՝ ֆասսատուներ յերե-վալու մասին: Պայքարի միջոցները, ժամկետները, գործիքներն ու աղարատության, նրանց հետ վարվելու լեղանակը: Ապարա-տության ծանոթ լինելը. գիտենալ թունավոր նյութերի գոր-ծադրման նորմաները:

5

ԲԵՐՔԱՀԱՎԱՔԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

ա) Ինչ ժամկետներ են սահմանված կոնտրակտացիայի յենթարկված հում բամբակը հանձնելու համար՝ ըստ ամիսների:

բ) Ի՞նչ գներ են սահմանված ըստ բամբակի տեսակների: Վերտեղ և ինչպես պետք ե աեսակավորվի հավաքվող բամբա-կը: Խոնավության ազդեցությունը: Գնման կետերն ինչ պա-հանջ են ներկայացնում հանձնվող հում բամբակին: Բերքի չորացումը: Բամբակի վրի հավաքից ե պատրաստվում օերմո-ցուն:

գ) Պայքար կորուստների դեմ:

դ) Արտադրանքի նորմաները— ինչպես են նրանք փոխվում, ով ե հաստատում:

ե) Բերքը յուր ժամանակին հավաքելու, փոխադրելու, չբացված կնգուղները (լողան) հավաքելու նշանակությունը:

զ) Բամբակն ինչ հավաքող մեքենաներով ե հավաքվում:

6

ՋՐՈԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

ա) Ջրագտագործում և ջրաբաշխում:

1. Ի՞նչ ե ջրագտագործման և ջրաբաշխման պլանը (կոլտն-տեսական, բրդագալին, ողակային պլան), այն կազմելու ժա-մանակը՝ զանազան կուլտուրաների համար, կազմելու և կլան-քում կիրառելու կարգը:

2. Ջրային ցանցի նորոգումն ու մաքրումը: Կատարելու ժամկետներն ու ժամանակը, մաքրումների թիվը:

3. Ձմեռային արաթ, նպատակը, կատարելու ժամանակը, աշխատանքի վորակը, ջրելու նորման, վոր հողերում ե կա-տարվում, արաթի խնամքը գարնանը՝ մինչև բամբակի ցանքը:

4. Սափսուվար, գարնանային արաթ, նպատակը, կատարե-լու ժամկետները և ժամանակը: Ջրելու նորման, վորակը:

5. Վեգետացիոն վոռոգումները. նպատակը, կատարելու ժամկետները, վորակը: Ի՞նչպես կապակցել տեղացող լանձրե-ների հետ: Ջրելու նորմաները: Գաղափար վոռոգման նորմայի մասին:

6. Ակոսային վոռոգում, նրա նշանակությունը, ինչպես ե կատարվում. ծանր, թեթև, միջակ հողերը ջրելու լանհրաժեշտ ժամանակը՝ ջրի տվյալ նորման բաշխելու համար (ջրի վորոշ հոտանքի դեպքում), վորակը:

7. Ցերեկվա և գիշերային վոռոգումներ, նրանց նշանակու-թյունը:

8. Պայքար կեղևի դեմ. փխրեցման ժամանակն ու ժա-մկետները վոռոգումից հետո, նրանց նպատակն ու նշանակու-թյունը: Պայքար բամբակի և ալլ կուլտուրաների ծիլերի վրա առաջացած կեղևի դեմ: Գործիքներ. փոցխելու յեղանակները և աղբոսփելու պատճառները:

9. Վոռոգման ինչ լեղանակներ գոյություն ունեն: Ի՞նչու չարքացանը համարվում ե ավելի լավ: Միջարքային տարա-ծությունը: Շարքացան մեքենան ինչպես ե հարմարեցվում ցանքի վորոշ նորմայի համար, ինչպես ե ստուգվում ցանող մեքենայի աշխատանքի ճշտությունը: Սերմերն ինչ խորու-թյամբ ծածկելը համարվում ե ամենալավը:

ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԸ

Գյուղատնտեսական գործիքների կառուցվածքը և նրանց հետ վարվելու լեղանակը.

ա) Գուլթան, նրա սարքի զցելը, պահանջներ խոփի և գանակի նկատմամբ՝ բարձրորակ աշխատանքի համար:

բ) Ցանիչներ, նրանց խնամքը. լինչպես և հարմարեցվում ցանիչը վորոշ խորությամբ ցանելու համար: Ինչպես և կցում ցանիչը տրակտորին և կենդանի քաշող ուժին: Սխալ կցման ազդեցությունը ցանքի վորակի վրա:

գ) Կուլտիվատոր, սարքի զցելը, կցումը:

դ) Գաղափար բերքահավաքի մեքենաների կառուցվածքի մասին. նրանցով աշխատելը (բերքահավաքի մեքենաներ):

8

ԳԻՏԵՆԱԼ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՐՏԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆՆ ԱՍԲՈՂՋ ԾԱՎԱԼՈՎ

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ.

ԽՍՀՄ Հնդկոդիսմատի ԲՈՒՀ-երի
գլխավոր խմբագրի ԿՈՆՍՆԵՐՎ

ԱԳՐՈՏԵԽՆԻԿԻԹՅՈՒՆ ՏՎՈՂ ԿՈՄԲԼԵՆԱՎԱՐՆԵՐԻՑ ՊԱՎՆԱՎՈՂ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ

Կոմբայնավարը, բացի տրակտորիստի գիտելիքներից, պետք է իմանա հետևյալը.

1. «Ստալինեց», «Կոմունար» և Սարատովի գործարանի կոմբայնների տեխնիկական և շահագործական բնութագրերը. ընդգրկման լայնությունը, թմբուկի մեծությունը, մոտոռի մարկան և հզորությունը, մի հեկտարի վառելիքի ծախսը, վառելիքի տեսակը, քարշի դիմադրությունը, մոտոռի և թմբուկի հոլովակների տրամագծերը: Թմբուկի և վիլակի պտույտների հարաբերակցությունը:

2. Կոմբայնի ընդհանուր կառուցվածքը: Խեղերի, կալիչի, մոտոռի ղեկն ու փոխադրեցությունը: Կոմբայնի մեխանիզմների աշխատանքի սխեման (հասկը կտրելուց մինչև մաքուր հատիկ տալը):

3. Խեղեր: Շրջանակի և հարթակի կառուցվածքը: Վիլակի, նրա ղեկն ու կառուցվածքը: Վիլակի կարգավորման յեզանակները՝ նայած հացահատիկի դրությունը: Վիլակի ձողիկների լայնացման նշանակությունը: Վիլակը սխալ դնելուց առաջացող հնարավոր կորուստները (վիլակից առաջացող կորուստների վերացման միջոցները):

Կտրող ապարատը: Կառուցվածքը, ղեկը, աշխատանքի սկզբունքը: Դանակաշերտին առբերելը: Կարգավորման կանոնները: Սեղմենտների, սեղմաթաթերի, մասների նյութը: Դանակի շարժման արագությունը ազդեցությունը հասկերը մաքուր կտրելու վրա: Շարժաձողի յերկարության ազդեցությունը մաքուր կտրելու վրա: Դանակի սարումը և սեղմենտի ու մատի

միջև թույլատրելի բացակները: Խեղերի փոխադրիչները հանելու և ձգելու կանոնները: Դաշտային լիսեռի լուվելու պատճառը և նրա վերացման միջոցները: Վերին փոխադրիչի դերը: Փոխադրիչներից առաջացած կորուստները և նրանց վերացումը: Տեղապատույտը, թեքվածքները և նրանց վերացման միջոցները:

Բաժու վահանակի և դաշտային բաժանիչի դերն ու կառուցվածքը: Շառլովային ղեկավարման կառուցվածքը: Խեղերը հավասարակշռելու կանոնները: Խեղերն իջեցնելու հարմարանքը, կիրառման պայմանները:

4. Կալսի: Հացահատիկի առաջ շարժվելու սխեման և կալսիչի աշխատանքի պրոցեսը: Կալսիչի մեխանիզմների գաղափարությունը: Ընդունիչ կամերա և, մնող փոխադրիչ, կառուցվածքը: Ղթաների կտրվելու և ձողիկների կտրվելու առաջն առնելու միջոցները: Ընդունիչ բխերի գերը:

Թմբուկը և դեկերը: Թմբուկի շտիֆտների դասավորությունը գեկի շտիֆտների նկատմամբ: Թմբուկն ամրացնելու կանոնները, հավասարակշռումը: Դեկի կարգավորումը՝ նայած հացահատիկի վիճակին: Կարգավորման ճշտությունն ստուգելու միջոցները: Հացահատիկը թերակալելու և ջարդելու պատճառները: Թմբուկի շտիֆտների ստուգման կանոնները: Դողնայի գերը:

Թեղի, բխերի և պիկերի փոխադրիչները: Թեղի փոխադրիչի կառուցվածքը, հանելու և ձգելու կանոնները: Բխերների գերը, քանակը և կառուցվածքը: Թեղի կորուստը փոխադրիչից, վերացման միջոցները և հատիկաբուխիչների կառուցվածքը: Հարդի փոխադրիչի կառուցվածքը: Սահառախաակ, քարմազ, կախոցներ, մադեր:

Առաջին մաքրումը: Կառուցվածքը և կատարվող աշխատանքը: Կարգավորման տեսակներն ու կանոնները՝ նայած հացահատիկի վիճակին: Առաջին մաքրման մեխանիզմների աշխատանքի ստուգման միջոցները: Հասկասանքի գերը:

Շնեկներ: Յուրաքանչյուրի քանակն ու դերը: Շնեկների լուվելու և կտրվելու պատճառը, նախազգուշական միջոցները:

Ելեվատորներ: Յուրաքանչյուրի քանակն ու դերը, ձգողության կարգավորման կանոնները: Կորուստների կանխումն ելեվատորների գլխիկներում:

Յերկուրդ մաքրումը: Մադանաստոցը, կառուցվածքը, Կարգավորումը և յերկուրդ մաքրման մեխանիզմի կանոնավոր աշխատանքի ստուգման յեղանակները: Մադերի ընտրությունն ըստ կուլտուրաների: Կորուստների տեսակները՝ յերկուրդ մաքրման ժամանակ և վերացման միջոցները՝ նայած նրանց բնույթին: Հացահատիկի մաքրումը կանոնավորելու հնարավորությունը լրացուցիչ մաքրում սարքավորելով բունկերի վրա:

Բունկերը և ծղոտահավաքը: Բունկերի աբրայի փորոշումը: Ծղոտահավաքի մեծացման միջոցները:

Շարժման հաղորդումը կոմբայնի մեխանիզմներին: Մոտոռից կալսիչ մասին հաղորդելու սխեման և տեսակները, հաղորդումը կոմբայնի աջ և ձախ կողմերում: Կալսիչի և խեղերի յուրաքանչյուր մեխանիզմին հաղորդելու տեսակները: Փոխալին, առամային, ղթայավոր, կարգանի, մեղեխային հաղորդումները բնութագրող: Շղթաները հագցնելու և ձգելու կանոնները: Աստղիկների ու ղթաների դրվածքն ստուգելու միջոցները: Կանխիչ մուխակների ձգողության կարգավորումը: Կարգանային հաղորդման և Գուկի հողակապի կառուցվածքը: Գլանաձև և կոնաձև առամանիվների կցման կանոնները, բացակները, կցումների կարգավորումը: Մեղեխա-շատունային հաղորդումների կառուցվածքն ու դետայները:

5. Մոտոր: «Մալինեց» կոմբայնի ՄՏՁ մոտոռի լրացումներն ու փոփոխությունները (համեմատած ԽՏՁ արակտորի հետ):

ԳԱՁ ՆԱՏԻ մոտոռի տեխնիկական և շահագործական բնութագրերը:

1

ԿՈՄԲԱՅՆԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԽՆԱԾՔԸ, ՍՊԱՍԱԲԿՈՒՄԸ, ԱՇԽԱՏԱՆՔՆ ՈՒ ՆՈՐՈԳՈՒՄԸ

1. Տեխնիկական խնամքի խնդիրը: Տեխնիկական խնամքի տեսակները: Ամենորյա խնամք, կատարման ժամանակն ու կարգը, մինչև կոմբայնի աշխատանքն սկսելը, աշխատանքի

ժամանակ և աշխատորից հետո կատարելիք գործողություններ թվարկումը:

Գարեհրական տեխնիկական խնամք՝ կոմբայնի վերաբերմամբ: Յուրաքանչյուր խնամքի կարգը և կոմբայնը գնենելու, ինչպես և խնամքի յուրաքանչյուր տեսակը կատարելու համար տահմանված ժամանակը: Կոմբայնի դաշտային գործիքների անհատական կոմպլեկտը:

«Կոմունար» և «Մտալինեց» կոմբայնների աշխատանքի ժամանակվա պահեստի մասերի, նյութերի ու պարագաների կազմը: Տեխնիկական խնամքի գործողությունները կատարելիս գործիքներից ոգտվելու կանոնները:

2. Կոմբայնի յուզումը: «Մտալինեց» և «Կոմունար» կոմբայնների յուզման հրահանգն ու սխեման: Յուզերի տեսակները, յուզելու տեղերը և յուրաքանչյուր կետը լցնելու պարբերականությունը:

3. Կոմբայնի սնումը: Մոտոռի սնումը վառելանյութով, ջուղով և ջրով: Հարմարանքներ, վորոնք վերացնում են վառելանյութի և յուզերի կորուստները՝ սնելիս: Կոմբայնավարների՝ նավթամթերք ստանալու կարգը, կոմբայնավարի՝ նավթամթերքների ծախսման վերաբերյալ հաշվետվության ձևերը:

4. Կոմբայնի սպասարկման, նորոգման և թրությունների վերացման հիմնական գործողությունների կատարման տեխնիկան: Կոմբայնի առանձին հանգուլցներն ու մեխանիզմները քանդելու և հավաքելու կարգը:

Դանակաշերտի ստուգումն ու սրումը, շատունի փոխելը, մատների սեկցիայի ուղղումը: Խեղերի կտաշների դաշտային նորոգումը: Խեղերի հարթակի անսարքությունները և վերացման միջոցները:

Անշի անվի և դարձաշրջանի անսարքությունները, վերացման միջոցները: առանցքակալների ստուգումն ու կարգավորումը:

Ինքնամատուցչի անսարքությունները և վերացման միջոցները:

Մաուգման համար թմբուկը հանելու կարգը և տեղա-

դրումը: Դեկերի կարգավորման մեխանիզմի ստուգումը: Բիտերների անսարքությունները և դրանց վերացման միջոցները: Հաղորդիչ լիսեռներ լիսեռներ անսարքություններն ու մաշումները, ստուգման միջոցները, նորոգումը: Վենտիլյատորների անսարքությունները, ստուգումը, առանձին դետալների նորոգման միջոցները: Թեղի փոխադրիչի և ծղոտափոխադրիչի անսարքությունների ստուգումը, նրանց վերացման և կարգավորման միջոցները:

Մազահաստոցների, մաքրիչների, սահառախտակների և կախոցների ստուգումն ու նորոգումը: Շնեկների ու ելեվատորների վիճակի ստուգումը, նորոգման միջոցները:

Եվերաի, Գալի շղթաների վիճակի ստուգումը, առանձին ողակների անպետքությունը փորձելու հատկանիշները, շղթաները հավաքելու և տեղադրելու կանոնները: Անպետք աստղիկների, պահպանիչ մուլթակների խոտանման հատկանիշները: Դնելու և կարգավորելու կանոնները:

Նոր կոմբայններն ընդունելու և հարթելու կանոնները:

5. Կոմբայնները քանդելու, հավաքելու և նորոգելու աշխատանքների մեթոդները:

6. Բերքահավաքից հետո կոմբայնները պահպանության հանձնելու համար պատրաստելու կանոնները: Կոմբայնների պահպանման կազմակերպումն ու կարգը:

7. Բերքահավաքից առաջ կոմբայնավարի կողմից կոմբայնը ընդունելու կանոնները: Բերքահավաքն սկսելուց առաջ կոմբայնի նախապատրաստումն աշխատանքի: Յերկու կոմբայնի կցումը 282 տրակտորով աշխատելու համար: Փորձական յերթը՝ ինչև բերքահավաքն սկսելու: Անհատական հողաբաժինների, միջնահունձների, սնող մագիստրալների պատրաստումը: Խեղերի և կալսիչի մեխանիզմների սկզբնական կարգավորումը՝ հացահատիկի վիճակին համապատասխան, առաջին լեյուլթի համար տահմանված կարգավորումն ստուգելու միջոցները: Աշխատելու համար՝ յուրաքանչյուր կոմբայնի վերջնական կարգավորումը:

Կոմբայնի աշխատանքի և նրա մեխանիզմների կարգավորման առանձնահատկությունները՝ հասկերը պտուկած և ցածը:

լինելու չեպքում: Ընթացքի ժամանակ բեռնաթափելը և նրա կազմակերպումը:

Կոմբայնի աշխատանքի վորակի գնահատումը, հացահատիկը կոմբայնից ընդունելու գործի կազմակերպումը, բեռնաթափման տեղը, հացահատիկի հանձնման ձևակերպումը փաստաթղթերով: Բերքահավաքված տարածությունների չափումը և դաշտի ընդունման կարգը բերքահավաքից հետո:

Կոմբայնի զանազան հարմարանքները:

Անմոտոռ հարմարանքը, նրա կառուցվածքը: Հավաքման և տեղադրման կանոնները: Անմոտոռ հարմարանքի կիրառումը:

Հատիկորսիչները: Հատիկորսիչների տիպը, կառուցվածքը, տեղակայումը, խնամքը:

Կոմբայնների վերասարքավորումը՝ արևածաղկի բերքահավաքի համար:

Կոմբայնի վերափոխության յենթակա մեխանիզմները (կտրող ապարատի և կալսիչի): Վերափոխության համար անհրաժեշտ նյութը: Կոմբայնի վերափոխության աշխատանքների տեխնիկան և կարգը: Կոմբայնի կարգավորումն արևածաղկի բերքահավաքի համար: Կոմբայնի խնամքն աշխատանքի պրոցեսում:

Կոմբայնի արտադրանքի որական և սեզոնային նորմաները: Կոմբայնների արտադրողականությունը վորոշող տարրերը:

Կոմբայնի մեխանիզմների աշխատանքին հսկելն ու ստուգելը և մոտոռի ու կոմբայնի առանձին մեխանիզմների թերությունների վերացման միջոցները:

Մոտոռի վերաբերմամբ: Մոտոռի դժվար գործարկումը, կարողության կորուստը, ընդհատումները, ալրվելը, թխկոցները: Պատճառների վորոնումը, վերացման միջոցները:

Խեղեքի վերաբերմամբ: Հացահատիկի կալսումը վիլակով, զանակի լուվելը: Հասկերի կորուստը, չկտրված հասկեր թողնելը, խեղեքի դժվար բարձրանալը, փոխադրիչի անհարթ ընթացքը և կանգնելը: Պատճառները և վերացման միջոցները:

Կալսիչի վերաբերմամբ: Ինքնամատուցի լուվելը, թմբուկի՝ հացահատիկը թերակալսելը, թմբուկի լուվելը, հացահատիկի փշրումը, պատճառները և վերացման միջոցները:

Թեղի փոխադրիչներին անհարթ ընթացքն ու կանգնելը: Առաջին մաքրման ծանրաբեռնումը: Հասկային շնեկի լուվելը: Յերկրորդ մաքրման վերին մաղից հացահատիկի անցումը ծղոտի մեջ: Անմաքուր հացահատիկի մուտքը բունկերի մեջ: Թերությունների պատճառները և վերացման միջոցները:

Փոխանցումների վերաբերմամբ: Կցման մութակի վատ աշխատանքը: Շղթաների կտրվելը, առբերիչ փոկի դուրս ընկնելը: Կարգադրի լիսեռի զարկը: Պատճառները և վերացումը: Կոմբայնի պահպանումը:

Բոլոր նորմաները պետք է տրվեն՝ լեյակետ ունենալով աշխատանքի ստախանովյան մեթոդները:

2

ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

Համկ(բ)ԿԿԿ, ԽՍՀՄ ԺԿԽ և ԽՍՀՄ Հողօգոկումի վորոնումները կոմբայնների ոգտագործման, աշխատանքի և աշխատավարձի վերաբերյալ:

Դաշտերի զատումը՝ բերքը կոմբայններով հավաքելու համար, հողամասերի և հողաբաժինների պատրաստումը:

Կոմբայնների արտադրողականությունը: Հացահատիկի վիճակի, հատունության, մոլախոտավածության, խոնավության և միաժամանակ հասունանալու ազդեցությունը կոմբայնների արտադրողականության վրա:

Մնման միջոցները և նավթամթերքների կորուստների դեմ պայքարելը: Անվտանգության տեխնիկան: Բեռնաթափումները և բեռնումները:

3

Ա. Գ. Ր. ՈՏԵԽՆԻԿԱ

Շրջանի, խորհանտեսության և կոլտնտեսության հողերն ու նրանց հատկությունները: Հողերի բերրիությունը: Բույսերի սնունդն ու ջուրը: Հողերի բերրիությունն ստեղծելու պայմանները: Հողերի կառուցվածքը և նրա ազդրտեխնիկական նշանները:

նակությունը: Բուսերի զարգացման ու աճման հիմնական պահանջները: Լույս, տաքութիւն, ոդ, ջուր և անուշ (հանքային նյութեր և ազոտ): Տնտեսութեան հիմնական կուլտուրաները:

Մշակութային և պայքարը նրանց դեմ: Ագրոտեխնիկայի հիմունքները: Հողերի մշակման սխեմա. կեղևատում, ցրտահերկ, հողերի նախացանքային մշակում: Յելի և շարքահերկ կուլտուրաների մշակումը: Գութան՝ նախազութանով: Հողախորացուցիչը և նրա նշանակութիւնը կուլտուրական հող ստեղծելու համար:

Սերմացու: Ցանքի ժամկետները: Բույսերի խնամքը: Բերքահավաքը: Բերքահավաքի ժամկետները: Բերքահավաքի ժամանակը: Գյուղատնտեսութեան մեջ կորուստների դեմ պայքարելու միջոցները, առանձնապէս բերքահավաքի ժամանակ:

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ.

ԵՍՀՄ Հողմոլիտմասի ԲՈՒՀ-երի
գլխավորւթյուն պետ՝ ԿՈՆՍՏԱՆԹԻՆՈՎ.

ԿՈՆՏԵՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՅԱՆԱՏԻՎԱՅԻՆ ԴԱՏՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԲՐԻԳԱԳՆԵՐԻ ԱԳՐՈՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԹՅՈՒՆ ՏՎՈՂ ՈՂԱԿԱՎԱՐՆԵՐԻՑ ՊԼԱՆԱԶՎՈՂ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ.

1. Ինչ մասերից է կազմված բույսը: Այդ մասերի կառուցվածքն ու կազմը:
2. Ինչ նյութեր են պետք բույսերի անման համար և դրանք փորտեղից են ստանում բույսերը:
3. Բույսերն ինչպէս են յուրացնում տէխածինը և ինչից են պետք տէխածինը բույսերին:
4. Ինչպէս է տեղի ունենում բույսերի շնչառութիւնը:
5. Ինչ նշանակութիւն ունի ջուրը բույսի կյանքի համար:
6. Հողերն ինչպէս են տարբերվում ըստ իրենց մէխանիկական կազմի:
7. Ինչ նշանակութիւն ունի բույսի համար բուսահողը (որգանական նյութ) և ինչպէս կարելի լի աչն կուտակել հողի մեջ:
8. Ինչ է հողի կառուցվածքը և ինչպէս հասնել հողի լավագոյն կառուցվածքի:
9. Ինչ է ցանքափոխութիւնը և ինչ նշանակութիւն ունի նա բերքատվութեան բարձրացման գործում: Դաշտերի պատմութիւնը:
10. Վորոնք են լավագոյն կախորդներ հանդիսանում այս կամ այն հացահատիկային կուլտուրայի համար:
11. Ցանքափոխութիւնն ինչպէս է կապակցվում հացահատիկային կուլտուրաների ցանքի և անասնապահութեան զարգացման պետական պլանի հետ:
12. Ինչպէս հողը լավ մշակել հացահատիկային կուլտուրաների համար.

ա) Աշնանային մշակումը գարնանացան կուլտուրաների համար: Խոզանի կեղեատումը և նրա նշանակությունը: Յրտահերկը: Ինչ գործիքներով, խորությունը, աշխատանքի ժամկետները: Ինչ իմաստ ունի աշնանային մշակումը:

բ) Գարնանային մշակումը գարնանացան հացահատիկների համար: փոքրումը, ցրտահերկի և ցելերի մշակումը, կուլտիվացիա և վերահերկում, գարնանահերկ: Ինչ գործիքներով, ինչ խորությամբ, ինչ ժամկետներում, ինչ յեղանակներով: Տափանելու նշանակությունը: գործիքները և աշխատանքի յեղանակները:

գ) Աշնանավարի խնամքը գարնանը--աշնանավարի փոքրումը, ժամանակը և յեղանակները: Պայքար կեղևի դեմ՝ գարնանացաններում:

դ) Յելի մշակումը: Հիմնական վարի ժամկետները: Ինչու պետք է աշնանը վարել (սև ցել) կամ վաղ գարնանը: վարի գործիքները:

Յլի խնամքը--կուլտիվացիա և կրկնավար (կրկնակի): Յելի նախացանքային մշակումը, ժամկետը, յեղանակը, գործիքները:

13. Ամենից տարածված մոլախոտերը և նրանց դեմ պայքարելու միջոցները:

ա) Ինչ առանձնահատկություն ունեն տվյալ շրջանում ամենից շատ տարածված մոլախոտերը:

բ) Ինչպես պայքարել նրանց դեմ հողը մշակելիս և ցանքերը քաղհանելիս:

գ) Ինչպես զատել դրանց սերմերը հացահատիկային կուլտուրաների սերմերից:

դ) Ինչ նշանակություն ունի ցանքափոխությունը մոլախոտերի դեմ պայքարելիս:

14. Հացահատիկային կուլտուրաների վոր տեսակներն են տարածված շրջանում, նրանց տարբերիչ հատկանիշները և կենսաբանական առանձնահատկությունները:

15. Ինչպես ստանալ և պահպանել բարձրորակ սերմերը:

ա) Ինչ է սերմնադաշտը, ինչպես մշակել այն և ինչպես խնամել սերմնացանքը:

բ) Սորտային ագրոտեխիկա: Ինչպես պետք է կազմակերպել սորտային սերմերի ցանքը, բերքահավաքն ու պահպանումը, փորպեղի զանազան սորտերը չխառնվեն միմյանց:

գ) Ինչի համար և ինչպես են ախտահանվում սերմերը:

դ) Ինչպես է կատարվում սերմերի սորտավորումն ու սերմազտումը:

ե) Ինչ միջոցներով պետք է կովել տղի գեմ:

զ) Ինչ է սերմերի սելեկցիան և ինչպես այն կիրառել կուլտուրատեխիկայում:

16. Յանքի ինչ յեղանակներ գոյություն ունեն, ինչու շարքացանով ցանքը համարվում է լավագույնը:

Յանիչն ինչպես է սարքավորվում ցանքի վորոշ նորմայի համար, ինչպես է ստուգվում ցանիչի աշխատանքի ճշտությունը: Սերմերի վոր խորությունն է հողի մեջ համարվում լավագույնը: Յանիչն ինչպես է հարմարեցվում վորոշակի խորություն համար:

17. Յանքային ինչպիսի վորակ պիտի ունենան սերմերը: Ինչպես է վորոշվում սերմերի մաքրությունն ու ծլունակությունը, ինչ նորմաներ է սահմանել Հողօգոկոմատը: Ինչ է նշանակում սերմերի տնտեսական պիտանիությունը: Ինչպես վորոշել ցանքի նորման՝ նկատի ունենալով սերմերի տնտեսական պիտանիությունը:

18. Ինչ է սերմերի յարովիպացիան և ինչպես է այն կատարվում:

19. Գործիքների ու մեքենաների կառուցվածքը և նրանց հետ վարվելը:

ա) Ինչպես ճիշտ ամրացնել գութանը:

բ) Կոմբայնի կառուցվածքը և նրա ղեկավարումն աշխատելու ժամանակ:

գ) Մյուս բերքահավաք մեքենաների կառուցվածքը և նրանց ղեկավարումն աշխատելու ժամանակ:

դ) Կալսիչների կառուցվածքը և նրանց հետ վարվելն աշխատանքի ժամանակ:

ե) Գաղափար որակտորի կառուցվածքի և նրա աշխատանքի մասին:

20. Հանքային ինչ պարարտանյութեր են կիրառվում հացահատիկային կուլտուրաների համար և ինչպես դրանք ոգտագործել:

21. Ինչպես ավելացնել գոմաղբի յեւանքն ու փորակք Ինչպես ամենից լավ եւ մտցնել գոմաղբը Պարարտացւման համար ինչպես ոգտագործել տորֆը, թուշուների ծերուր, մարդկային աղբը և ուրիշ թափուկները: Ինչ եւ կոմպոստը և ինչպես պատրաստել այն:

22. Բերքահավաքի ժամանակ ինչպես կազմակերպել պայքարը հացահատիկի կորուստի դեմ:

23. Ինչպես կազմակերպել բերքի չորացումը դաշտում, այլև խրճանոցում, կալսանոցում և հատիկների չորանոցում:

Չորացւման հիմնական կանոնները խրճանոցում, կալսանոցում և հատիկի չորանոցում:

24. Ինչպես կանոնավոր պահպանել հոտիկը հատիկապահեստներում և սերմնապահեստներում: Ինչպես կռվել տղի դեմ:

25. Ինչպես պետք եւ կազմակերպել կուտանտեսականների աշխատանքը դաշտավարական բրիգադում և ողակում: Ինչպես պետք եւ հաշվի առնվի յուրաքանչյուր կուտանտեսականի աշխատանքը:

Ինչպես են կազմվում կուտանտեսական մշտական բրիգադները: Բրիգադների՝ ողակների բաժանման սկզբունքները: Բրիգադների և ողակների մեծությունը: Ցանքափոխության դաշտերում հողամասերի ամրացումը բրիգադներին: Արտադրության միջոցների բաշխումն ու ամրացումը բրիգադներին և ողակներին: Արտադրության միջոցների կազմակերպումը բրիգադում, ողակում: Ինվենտարի պահպանումն ու խնամքը: Բանոց անասունների խնամքն ու կերակրումը: Անհատական առաջադրանքներ յուրաքանչյուր աշխատողի՝ ողակում և բրիգադում:

Ինչպես կազմել բրիգադի, ողակի աշխատանքային պլանը: Որական կարգագրեր: Ցուրաքանչյուր աշխատողի աշխատանքի հաշվառումը բրիգադում, ողակում:

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ.

ԽՍՀՄ Հոգծողկուտտի ԲՈՒՀ-երի
գլխավորչության պես՝ ԿՈԼԽՆՅԱՎ

ԱԳՐՈՏԵԽՖՆՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏՎՈՂ ՏՐԱԿՏՈՐԻՍՏՆԵՐԻՆ ԱՌԱՋԱԳՐՎՈՂ ՊԱՅԱՆՋՆԵՐԸ

Տրակտորիսը պես Ե իմանա.

1

ՏՐԱԿՏՈՐԻ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Ներքին այրման շարժիչի աշխատանքի սկզբունքը: Շարժիչի բոլոր հիմնական աշխատող մասերի դերը, գործողությունն ու փոխադրեցությունը: Շարժիչի սնման սխեման: Վառիչի (մագնետո) և լուսավորության (դինամո) սարքերի գործողության սկզբունքն ու կառուցվածքը: Վառելու և լուսավորության սխեման ելեկտրահաղորդման սխեման: Շարժիչի լուղման սխեման կառուցվածքն ու գործողությունը: Պաղեցւման սխեման:

2. Կցւման մութակի կառուցվածքն ու գործողությունը: Փոխադրիչի հաղորդման սխեման (մոտոռի՝ մինչև շարժանիվները կամ թրթուռը), դեկավարման մեխանիզմը և ընթացքային կառուցվածքը: Փոխադրիչի սխեման, տրակտորի լրացուցիչ հարմարանքների կառուցվածքն ու կիրառւման յեղանակները (հոլովակներ անցկացնելով, պաուեր-թեյկ-ոֆֆ):

2

ՏՐԱԿՏՈՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Շարժիչի նախապատրաստման և բանարկման կանոն-

20. Հանքային ինչ պարարտանյութեր են կիրառվում հացահատիկային կուլտուրաների համար և ինչպես դրանք ոգտագործել:

21. Ինչպես ավելացնել գոմաղբի յեկանքն ու փորակը: Ինչպես ամենից լավ ե մտցնել գոմաղբը: Պարարտացման համար ինչպես ոգտագործել տորֆը, թուչւնների ծերտը, մարդկային աղբը և ուրիշ թափուկները: Ինչ ե կոմպոստը և ինչպես պատրաստել այն:

22. Բիրքահավաքի ժամանակ ինչպես կազմակերպել պայքարը հացահատիկի կորուստի դեմ:

23. Ինչպես կազմակերպել բերքի չորացումը դաշտում, այլև խրճանոցում, կալսանոցում և հատիկների չորանոցում:

Չորացման հիմնական կանոնները խրճանոցում, կալսանոցում և հատիկի չորանոցում:

24. Ինչպես կանոնավոր պահպանել հատիկը հատիկապահեստներում և սերմնապահեստներում: Ինչպես կովել տղի դեմ:

25. Ինչպես պետք ե կազմակերպել կոլտնտեսականների աշխատանքը դաշտավարական բրիգադում և ողակում: Ինչպես պետք ե հաշվի առնվի յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի աշխատանքը:

Ինչպես են կազմվում կոլտնտեսական մշտական բրիգադները: Բրիգադների՝ ողակների բաժանման սկզբունքները: Բրիգադների և ողակների մեծութունը: Ցանքափոխության դաշտերում հողամասերի ամրացումը բրիգադներին: Արտադրության միջոցների բաշխումն ու ամրացումը բրիգադներին և ողակներին: Արտադրության միջոցների կազմակերպումը բրիգադում, ողակում: Ինվենտարի պահպանումն ու խնամքը: Բանոց անասունների խնամքն ու կերակրումը: Անհատական առաջադրանքներ յուրաքանչյուր աշխատողի՝ ողակում և բրիգադում:

Ինչպես կազմել բրիգադի, ողակի աշխատանքային պլանը: Որական կարգագրեր: Ցուրաքանչյուր աշխատողի աշխատանքի հաշվառումը բրիգադում, ողակում:

Հանձնումների պետական պլանը: Պլանը ժամանակին կատարելու կազմակերպումը: Հացահատիկներ:

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ.

ԽՍՀՄ Հոգծողկոմատի ԲՈՒՀ-երի
գլխավորչության պես՝ ԿՈՒՆՍՏԱՆՈՒՄ

ԱԳՐՈՏԵԼԻԲՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏՎՈՂ ՏՐԱԿՏՈՐԻՍՏՆԵՐԻՆ ԱՌԱՋԱԳՐՎՈՂ ՊԱՅԱՆՋՆԵՐԸ

Տրակտորիսը պես և Իմանա.

1

ՏՐԱԿՏՈՐԻ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Ներքին այրման շարժիչի աշխատանքի սկզբունքը: Շարժիչի բոլոր հիմնական աշխատող մասերի դերը, գործողությունն ու փոխադրեցությունը: Շարժիչի սնման սխեման: Վառիչի (մագնետ) և լուսավորության (դինամո) սարքերի գործողության սկզբունքն ու կառուցվածքը: Վառելու և լուսավորության սխեման ելեկտրահաղորդման սխեման: Շարժիչի լուղման սխեման կառուցվածքն ու գործողությունը: Պաղեցման սխեման:

2. Կցման մութակի կառուցվածքն ու գործողությունը: Փոխադրիչի հաղորդման սխեման (մոտոռի՝ մինչև շարժանիվները կամ թրթուռը), դեկավարման մեխանիզմը և ընթացքային կառուցվածքը: Փոխադրիչի սխեման, տրակտորի լրացուցիչ հարմարանքների կառուցվածքն ու կիրառման յեզանակները (հոլովակներ անցկացնելով, պաուեր-թեյկ-ոֆֆ):

2

ՏՐԱԿՏՈՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Շարժիչի նախապատրաստման և բանարկման կանոնները: Շարժիչի կարգավորման կանոնները: Վորոշել շարժիչի աշխատանքի անկանոնությունը: Վորոշել անսարքության պատ-

հառները և իմանալ նրանց վերացման միջոցները: Կարգավորել կարբյուրատորը:

2. Տրակտորի վստահ կառավարումը բոլոր գյուղատնտեսական աշխատանքներում և փոխադրական բոլոր պայմաններում: Հետընթացով տրակտորը հմտորեն մոտեցնելը կցվող գործիքներին, ինչպես և տրակտորի հարմարեցումը կալսիչի բանարկման համար:

Վորոշել (աշխատանքի բնույթով, մոտոռի բեռնվածությամբ, կատարվող գործողությունների առանձնահատուկ պայմաններով) տրակտորի ընթացքի հնարավոր արագությունը: Իմանալ տեխնիկայի անվտանգություն կանոնները մոտոռի, տրակտորի և կցվող գործիքների բանարկման և սպասարկման դեպքում:

3

ՏՐԱԿՏՈՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՄԱՆ, ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԽՆԱՄՔԻ ՅԵՎ ՆՈՐՈԳՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Կատարելապես իմանալ տրակտորի սնման և լուղելու կանոնները: Իմանալ տրակտորային վառելիքի տեսակները, յուղերի տեսակները՝ տրակտորի և կցվող գործիքների յուղման համար և զանազան տեսակների գործածումը՝ նախածառքվա յեղանակին (ավտոլներ): Կարողանալ վորոշել վառելիքի և յուղերի տեսակն ու վորակը, կարողանալ վորոշել լուղի վիճակը պատենատուփի մեջ և մոտոռում, և լուղը փոխելու ժամանակը:

Իմանալ ռադիատորի և մոտոռի սնման համար ջրի վորակի նկատմամբ լեղած պահանջները, կոշտ ջուր գործածելու հետեվանքները, պողեցման սխտեմն անբավարար լցնելուց առաջացած՝ մոտոռի աշխատանքի հետևանքները: Իմանալ ցուրտ յեղանակին կիրառվող միջոցները (շտրներ, չսառող խառնուրդներ, յերկար ժամանակ կանգնելիս ջուրը թափելը):

2. Կատարելապես իմանալ տրակտորի, հող մշակող և ցանոց ու բերքահավաքի պարզ մեքենաների լուրաքանչյուր հերթի տեխնիկական խնամքը: Ամենորյա զննման ժամանակ և ուղիա-

տանքի ընթացքում վորոշել տրակտորի և կցվող գործիքների մանր անսարքությունները:

3. Իմանալ տրակտորը քանդելու և հավաքելու կանոնները: Կարողանալ քանդել և հավաքել տրակտորի առանձին մեխանիզմները: Ճշգրիտ իմանալ բացակներն ու տեխնիկական թուլյատրելի թերաչափերը (допуски): Իմանալ ճշգրիտ չափող գործիքները: Տարրական գիտելիքներ ունենալ մետաղների տեխնոլոգիայից, ունենալ փականագործական տեղակայման վարժություններ: Կարողանալ վորոշել տրակտորի և մասնավորապես առջևի անիվների առանցքակալների վիճակը և կարգավորել առանձին մեխանիզմները և թրթուռների ձգողությունը: Կարողանալ կատարել պարզ նորոգումներ, փականները հղկել, մխոցներն ու գլխիկներն մաքրել ալյուրից, գլանի շապկները՝ դիրափց և այլ ընթացիկ նորոգումներ:

4

ԿՅՎՈՂ ՄԵԽԵՆԱՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Իմանալ տրակտորային՝ հող մշակող (գութաններ, փոցխեր, կուլտիվատորներ), ցանող և բերքահավաքի մեքենաների կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը, դերը, գործողությունը և մասերի փոխադրեցությունը:

Իմանալ կցվող մեքենաների տեխնիկական խնամքը, կրցվող մեքենաներով աշխատելու և դրանց կարգավորման կանոնները:

5

ՈՔՐՈՏԵԽՆԻԿԱ

Հողերը (շրջանի, խորհրդատեսության և կոլտնտեսություն) և նրանց հատկությունները: Հողերի բերրիությունը: Զուրը և բույսերի սնունդը: Հողերը բերրի դարձնելու պայմանները: Հողերի կառուցվածքը և նրա ագրոտեխնիկական նշանակությունը: Զուրի գարգացման ու աճման հիմնական պահանջները: Զուրի բույսերի զարգացման ու աճման հիմնական պահանջները: Զուրի, ջերմությունը, սղը, ջուրը և սնունդը (հանքային պարար-

տանյութեր և ազոտ)։ Տնտեսութեան հիմնական կուլտուրաները՝
Մուխոտները և պայքարը նրանց դեմ։ Ագրո-տեխնիկայի հիմունք-
ները։ Հողերի մշակման յեղանակները։ Կեղևատու, աշնանա-
վար, հողերի նախացանքային մշակումը։ Յելի և շարքահերկ-
կուլտուրաների մշակումը։ Գութան՝ նախադութանով։ Հող խո-
րացնողը և նրա նշանակութիւնը կուլտուրական հող ստեղծելու
համար։

Սերմացու։ Ցանքի ժամկետները։ Բույսերի խնամքը։ Բեր-
քահավաք։ Բերքահավաքի ժամկետները։ Բերքահավաքի ժամա-
նակը։ Գյուղատնտեսական արտադրութեան մեջ և հատկապէս
բերքահավաքի ժամանակ կորուստների դեմ պայքարելու միջ-
ջոցառումները։

6

ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՅԵՎ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՀԱՐՅԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Տրակտորի արտադրողականութեան ցուցանիշները և
նավթամթերքների ծախսման նորմաները գյուղատնտեսական
զանազան աշխատանքներում։

2. Տրակտորային ագրեգատների աշխատանքի լեղանակ-
ները գյուղատնտեսական զանազան աշխատանքներում։

3. Ագրեգատի աշխատանքային որացուցային արտադրա-
կան պլան կազմելը։

4. Տրակտորի աշխատանքի նախնական հաշվառումը։

5. Տրակտորիստի աշխատանքի վարձատրութեան սխեմանը։

6. Նավթամթերքների պահպանման կանոնները։

7. Հակահրդեհային միջոցառումները՝ զանազան գյուղա-
տնտեսական աշխատանքներում։

ԶՈՒՎԵՏ-ՑԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԲՆՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏՎՈՂ ՀՈՎԻՎՆԵՐԻՑ ՊԱԿԱՆԱՎՈՂ ԳԻՏԵԼԻԲՆԵՐԻ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ

Հովիվը պետք է գիտենա.

1

ԲՈՒԾՈՒՄ ՅԵՎ ԶՈՒԳԱՎՈՐՈՒՄ

1. Վոչխարի որդանիզմի առանձնահատկութիւններն ու
րիշ գյուղատնտեսական կենդանիների համեմատութեամբ։

2. Յերկրի կամ հանրապետութեան վոչխարի ցեղերը, պլա-
նային ցեղը։

3. Նորմալ, քնքուշ և կոպիտ տիպի վոչխարների եկտե-
րքերի տարբերիչ նշանները։

4. Վոչխարների հասակի (տարիքի) վորոշումն առամե-
րով։

5. Գիտենալ, թե վոչխարը սեռականապես վոր հասակումն
է հասունանում և նրան առաջին անգամ վոր հասակում, եւ
թողնում զուգավորվելու։

6. Ինչ է նշանակում մաքուր բուծում, մետիդացիա, գի-
տենալ՝ տնտեսական-ոգտակար ինչ նշաններով պետք է ընտ-
րել խոյին ու մաքուն (համապատասխան տվյալ տնտե-
սութեան պլանային ցեղերի)։ Գիտենալ, թե ինչ արտաքին
նշաններով պետք է խոտանել խոյերին ու մաքիներին։

7. Ինչու համար է կատարվում վոչխարների բոնիտիքով-
կան (գնահատականը) և զաղափար ունենալ բոնիտիքովկայի
(գնահատական տալու) սկզբունքների մասին։

8. Մաքիներին ու խոյերին զուգավորման կամպանիային
նախապատրաստելը։

9. Ինչպես կատարել զուգավորումների բոլոր ձևերը. գա-

դաժար ունենալ վոչխարներէ արհեստական սերմնավորման մասին:

10. Կարողանալ վորոշել սեռական ցանկություն ունեցող մաքիները, գիտենալ ցանկության տեղութիւնը և կրկնվելու ժամկետները: Գիտենալ վոչխարների հղիության տեղութիւնը:

11. Գիտենալ շենքերն ու փարախները զուգավորման և զաւնածնության համար նախապատրաստելու հիմնական կանոնները:

2

Կ Ե Ր Ա Կ Ր ՈՒ Մ

1. Գաղափար ունենալ վոչխարներին տրվող կերերի և նրանց կերաբաժինքի մասին (կոպիտ, ուժեղ, հյութալի կերեր՝ արմատապալարապտուղներ, սիլոս, արոտ):

2. Կարողանալ տարբերել լավորակ կերը վատորակից:

3. Ինչու չի կարելի կերցնել բորբոսնած և այլ վատորակ կերերը:

4. Ինչու համար ե պետք վոչխարի, մասնավորապես գառան որգանիդմին հանքային քրացուցիչ կերը և ինչպիսի հանքային կերեր պետք ե գործածել այդ նպատակով: Գիտենալ տրվելիք հանքային կերերի նորմաները:

5. Գիտենալ զանազան տեսակ մսուրների, կերատաշտերի և այլ ինվենտարի կառուցվածքը, վորոնք անհրաժեշտ են հասունացած վոչխարների ու գառների կերակրման ժամանակ:

6. Գաղափար ունենալ վոչխարների համար կերի նորմաներ և կերաբաժիններ կազմելու աշխատանքի մասին: Գիտենալ որվա աշխատանքների կարգը մսուրային և արոտային պահվածքների դեպքում: Կարողանալ կանոնավոր կերցնել կերերը՝ փարախում, բակում, մակաղատեղում:

7. Գիտենալ վոչխարների կերակրման կանոնները տարբեր ժամանակաշրջաններում:

8. Գիտենալ շրելու տեխնիկան՝ մսուրային և արոտային շրջաններում: Ինչպիսի շուր պետք ե տալ վոչխարներին:

9. Տոհմական մաքիների ու խոյերի կերակրման առանձնահատկութիւնները:

10. Վոչխարներին մսուրային պահվածքից արատայինին անցնելու կանոններն ու կարգը և ընդհակառակը:

11. Մաքիների ու գառների արոտային պահվածքի հիմնական կանոնները: Տարբեր սեռի ու հասակի խմբերի վոչխարների արածեցման տեխնիկան:

12. Տարվա տարբեր ժամանակներին տրուներն ինչպե՞ս են փոխվում:

13. Վոչխարներին արոտաբաժան համար ընտրելու կարգը և վոչխարների արոտաբաժան հիմնական կանոնները:

14. Արոտի խոտակազմը և նրա վորակը:

15. Գաղափար ունենալ արհեստական արոտների և նրանց ոգտագործման մասին:

3

ԳԱՌՆԱԾՆՈՒԹՅՈՒՆ ՅԵՎ ԳԱՌՆԵՐԻ ԱՃՆՑՈՒՄԸ

1. Հղի մաքիների պահվածքի պայմանները և խնամքը:

2. Հղի մաքիների կերակրման կանոնները և նրանց համար անհրաժեշտ կերերը՝ հղիության տարբեր շրջաններում և տարբեր ցեղի վոչխարների դեպքում (կոպտաբուրդ, կիսակոպտաբուրդ և նրբաբուրդ):

3. Վոչխարների վիժման պատճառները և վիժումը կանխելու միջոցները:

4. Ծնելու ժամանակ առաջին ոգնութիւն ցույց տալը:

5. Մորը ծծող և վորը գառների մեծացման առանձնահատկութիւնները:

6. Գառներին խորթ մոր տակ գցելը:

7. Վորը գառներին կաթնառատ մաքիներին ծծեցնելը և կովի կաթով մեծացնելը:

8. Գիտենալ, թե վոր հասակում են գառներին ծծից կրթում և ծծից կտրելու կարգը:

9. Վոչխարներին նշանակելու (կտոււմ, ականջների վրա կտրվածքներ անել և գինտներ կախել):

10. Գառներին լրացուցիչ ուժեղ կերեր կերցնելը և տարբեր հասակի գառների ուժեղ կերերի նորմաները (ըստ ցեղերի):

4

ԽՆԱՄՔՆ ՈՒ ՊԱՀՎԱԾՔԸ

1. Գաղափար ունենալ փարախների կառուցման, վոչխարներին անհրաժեշտ խորանարդ մետրերի (կուլատուրայի), ողափոխութեան և լուսավորութեան մասին:

2. Ինչպես պետք է կառուցել կացատեղ (ճառ) տափասանում (արոտատեղում) և փարախի մոտ:

3. Շենքերի նախապատրաստման կանոնները՝ վոչխարների ձմեռային պահվածքի համար:

4. Վոչխարաբուծութեան մեջ և առանձնապես վոչխարաբուծութեան մեջ անցկացվող յուրաքանչյուր կամպանիայի համար ոգտագործվող անհրաժեշտ ինվենտարը, ինչպես, որինակ՝ զուգավորման, զառնածնութեան, խուզի, կթի ժամանակ:

5. Վո՞ր մաքրիները պետք է կթվեն: Վոչխարներին ինչպես նախապատրաստել խուզելու համար: Խուզելու կանոնները և վոչխարների խնամքը խուզելուց հետո:

6. Վոչխարների խնամքի և պահվածքի կանոնները ձմեռվա և ամառվա շրջաններում:

7. Փարախների մաքրումը, ախտահանումը, աթար կտրելը և այլ միջոցառումների ժամկետները:

8. Հոտի պահպան շների խնամքն ու պահվածքը:

9. Նախնական հաշվետվութեան ձևերը:

10. Վոչխարի մորթին հանել ու պահել կարողանալը:

5

ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՅԵՎ ՊԱՅՔԱՐԸ ՆՐԱՆՑ ԴԵՄ

1. Կարողանալ զանազանել հիվանդ վոչխարներին առողջներից:

2. Գիտենալ փարակիչ հիվանդութեանների դեմ պայքարելու համար ձեռք առնվող պրոֆիլակտիկ միջոցառումները:

3. Գաղափար ունենալ վոչխարների գլխավորապես հիվանդութեանների մասին, որինակ՝ ծաղիկի, սիբիրախախի, քոսի, բրուցելոզի, սմբակի փտախտի, յերլիզորդի, ստամոքսային ճիւղների և այլն:

4. Վոչխարաբուծական տնտեսութեաններում ինչու և ինչպես պետք է արտատեղերի փոփոխում:

5. Ինչու և ինչպես պետք է վոչխարներին արածեցնել ճահճացած և խոնավ արոտատեղերում:

6. Ինչու և ինչպես պետք է վոչխարներին ջրել կեղտոտ և խոնավ արոտատեղերում:

7. Ախտահանիչ նյութերի հետ վարվել իմանալը:

8. Գիտենալ սմբակները կտրել, ճիւղները հանել և վերքերը բուժել:

9. Կարողանալ լողացնել քոսոտ վոչխարներին:

10. Կարողանալ ամորձատել մատղաշներին, պոչերը կտրել, վորդերը մաքրել, գիտենալ վերքերը բուժելու համար գործադրվող անհրաժեշտ գեղորայքը (ախտահանում և պայքար ճանճերի թրթուրների դեմ):

11. Գիտենալ խորհրդատեսութեան մեջ կիրառվող գոտիկա-միջոցառումները՝ հոտի առողջացման համար մղվող պայքարում:

6

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

1. Հովվական բրիգադի և բանվորների իրավունքներն ու պարտականութեանները:

2. Բրիգադի արտադրական պլանը: Առաջադրանքներ՝ գո-

դավորման, գաղնածնության, հոտի վերարոտագրման, ազգային արտադրանքի (միս, կաթ, բուրդ, մորթի) հանձնման և քանակական ու վորակական ցուցանիշների վերաբերյալ:

3. Ծանոթ լինել հովվական բրիգադի բանվորների աշխատանքի վարձատրման վերաբերյալ հրահանգին և կարողանալ նրանց վարձատրման համար տեղեկագրեր կազմել:

ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ, ՄՏԿ-ՆԵՐՈՒՄ ՅԵՎ ԿՈՆՏՆԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԱԳՐՈՋՈՎԵՏՏԵՍՆԻԿԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՆՅԿԱՏՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

Խորհանաեսություններում և ՄՏԿ-ներում ագրոգոտվետ-տեխնիկական քննության են յենթարկվում կոմբայնավար-ները, տրակտորիստները, կախիչի մեքենավարները, վուշ գզող մեքենաների ղեկավարները, հովիվները, խոզապահները, կթող-ներն ու հորթապահները, իսկ կոլտնտեսություններում՝ հացա-հատիկային, վուշարուծական, ճակնդեղ մշակող բրիգադների ողակավարներն ու բրիգադավարները, այլև ձիապանները:

Ագրոգոտվետ-տեխնիկական քննությունը հանդիսանում է գյուղատնտեսական կադրերի մոբիլիզացիայի մասսայական ձևը՝ 7—8 միլիարդ փութ հացահատիկ արտադրելու վերաբե-րյալ ընկ. Ստալինի ցուցմունքները կատարելու, ագրոգոտվետ-տեխնիկական զիտելիքների ստուգման և նրանց վորակի հե-տադա բարձրացման համար:

1

ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱԼՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

ա) ագրոգոտվետ-տեխնիկական քննությանը սոցմրցման հիմունքներով պետք է նախապատրաստվեն բոլոր կադրերը՝ իրենց գործի տեխնիկական յուրացնելու և քննությանը «գերա-զանց» գնահատական ստանալու նշանաբանով:

բ) քննություն տվողների մրցման անհրաժեշտ պայմանը պետք է լինի ավելի լավ սովորել, մշտական աշխատանք տանել բարձրացնելու իրենց զիտելիքները, վորոնք անհրաժեշտ են աշ-

խառնելի բարձր արտադրողականության համար հաջող պայ-
քար մղելու օգտակարիցում.

դ) քննություն տվողը պետք է ունենա պատրաստություն
Համ. ԼԿՅՆՄ-ի ԿԿ-ի և ԽՍՀՄ-ի ՀԺԿ-ի կողմից հաստատված
պահանջի նորմաների ծավալով:

2

ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏԱԼՈՒ ԺԱՄԿԵՏՆԵՐԸ

Ազրոգոովետ-տեխնիկական քննությունը կատարվում է
1936 թ. ապրիլի 1-ից մինչև նոյեմբերի 1-ը*):

ա) ամենից ավելի պատրաստված անձնավորությունները,
վորոնք կարող են քննություն տալ առանց հատուկ նախա-
պատրաստման, քննվում են առաջին հերթին.

բ) այն անձնավորությունների համար, վորոնք ավելի մեծ
չափով նախապատրաստվելու կարիք են զգում, պետք է կազ-
մակերպվեն համապատասխան տեխնիկական խմբակներ և կուր-
սեր:

Քննություն չսովորները և անբավարար թվանշան ստա-
ցողները վերաքննվում են 1936 թ. դեկտեմբերի 1-ին (ժամկե-
տը սահմանում են հանձնաժողովները):

3

ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ ԿՍՏՈՐԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ

ա) Քննությունը կատարում են հանձնաժողովները հե-
տևյալ կազմով.

խորհրդակցություններում՝ մասնագետ ինժեները, ավագ
ազրոնումը կամ ավագ զոտեխնիկը, կամ ավագ անասնաբուժը
(նախագահ), քաղաքի պետը, կոմյերիտիության կոմիտեյի
բարտուղարը, ստախանովականները և պրոֆկազմակերպու-
թյունների ներկայացուցիչը.

*) Հայաստանում ԼԿՅՆՄ Կենտկոմը քննությունների հաժար
կնշանակի նոր ժամկետներ.

ՄՏԿ-ներում՝ մասնագետ ավագ ազրոնումը կամ ավագ
մեխանիկը (նախագահ), ՄՏԿ-ի ղերեկտորի տեղակալը՝ քաղա-
քական զժով, կոմսոմոլի կազմակերպության ներկայացուցիչը,
ստախանովականները և պրոֆկազմակերպության ներկայացու-
ցիչը.

կոլցնեստություններում՝ շրջողբաժնի մասնագետը (նախա-
գահ), կոլտնտեսության նախագահը, նախնական կոմյերիտական
կազմակերպության կազմակերպիչը, առաջավոր կոլտնտեսական-
ները:

բ) հանձնաժողովները նախապես կազմում են քննություն
տվող բանվորների և կոլտնտեսականների ցուցակները և սահ-
մանում են նրանց քննություն տալու որն ու ժամերը.

գ) քննությունները տեղի յեն ունենում հատուկ պատ-
րաստված շենքերում կամ թե աշխատանքի ժամանակ՝ դադ-
դյահի մոտ, բրիգադում: Քննություն տալու որվա մասին
(ցույց տալով տեղն ու ժամը) պետք է հայտնվի խորհրտես-
տություն, ՄՏԿ-ի այն բոլոր բանվորներին և կոլտնտեսական-
ներին, վորոնք հրավիրվում են հանձնաժողովի աշխատանքներին
մասնակցելու համար.

դ) քննություն կատարող հանձնաժողովները քննություն
տվողներին հարցեր են տալիս Համ.ԼԿՅՆՄ-ի ԿԿ-ի և Հոգժող-
կումատի կողմից հաստատված պահանջի նորմաների ծավալով,
և քննություն տվողի գիտելիքների մակարդակին համապա-
տասխան, և հաշվի առնելով նրանց գործնական աշխատանքը,
դնում են հետևյալ թվանշանները՝ գերազանց, լավ և բավարար-

ե) բոլոր քննություն բռնողներին հանձնաժողովները առ-
վիս են հատուկ վկայականներ՝ ազրոգոովետ-տեխնիկական
քննություն տալու մասին՝ ցույց տալով զնահատականները և
իրենց յեզրակացությունն են տալիս քննվողի հետագա ուսուց-
ման և ոգտագործման մասին (տեղափոխել ավելի բարդ կամ
ավելի պակաս վորակի աշխատանքի).

զ) քննություն չբռնողների համար հանձնաժողովները
սահմանում են անհրաժեշտ ժամկետ՝ լրացուցիչ պատրաստվե-
լու համար:

ԱԳՐՈՉՈՈՎՆԵՏ-ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Շրջաններում ագրոգոտվեա-տեխնիկական քննութիւնը
գեկավարում են շրջողբաժինները, կոմյերիտմիութեան շրջկոմ-
ները, ՄՏԿ-ի և խորհրդատեխութիւնների գերեկտորները, վոդոնոթ

ա) մասսայական բացատրական աշխատանք են տանում
քննութեան նշանակութեան մասին, վոր նա ունի 7—8 մի-
լիարդ փութ հացահատիկ արտադրելու վերաբերյալ ինդիւստրի-
լիզմի համար մասսաների կողմից տարվող պայքարում և
տեխնիկական միջն վերջն ոգտագործելու ընդունակ կադրեր
պատրաստելու գործում.

բ) կազմակերպում են ագրոգոտվեա-տեխնիկական ուսու-
ցումը, խմբակներն ապահովում են դասախոսական կազմով
դասական պիտույքներով, կոնսուլտացիայով և այլն.

գ) ագրոգոտվեա-տեխնիկական քննութիւն տվողների մի-
ջև կազմակերպում են մրցում՝ «գերազանց» գնահատականով
քննութիւն տալու համար.

դ) քննութիւն տվողների համար կազմակերպում են ու-
սուցում ավելի բարձր ծրագրով և քննութիւն չբռնողներին
ուղնում են՝ յուրացնել նյութը քննութեան ժամանակ պահանջ-
վող նորմաների ծավալով.

ե) մամուլում լուսաբանում են ուսուցման ընթացքը և
քննութեան նախապատրաստվելու աշխատանքը.

զ) գեկավարում են քննութիւնն ընդունող հանձնաժո-
ղովների աշխատանքը.

ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՅԵՎ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Մարդկոմները, յերկրկոմները և ազգային հանրապետու-
թեանների կոմյերիտմիութեան կենտկոմները հոգային որդաններին
հետ միասին քննութիւն տվողներին հաշվառում են կատարում.

Ս. յուրաքանչյուր ամսի 5-ին տեղեկութիւններ են ներկայաց-
նում ՀամԿՅԵՄ կենտկոմին և ԽՍՀՄ Հոգժողկոմատին հե-
տեյալ ձևով:

Քննութեան տեղի տես	Քննութիւն բռնել են						Քննութիւն տվողների «անբավարար» թվա- նշան են ստացել	
	Ընդամենը			Այդ թվում յերիտա- սարդներ				
Մարդկոմներ	Այդ թվում յերիտասարդ ներ	Գերազանց	Լ ա Վ	Բավարար	Գերազանց	Լ ա Վ	Բավարար	Գերազանց յե- րիտասարդ- ներ

Կոմյերիտմիութեան կոմիտեները և հոգային որդաններն
այս թվերի հետ միասին ներկայացնում են մանրամասն ին-
ֆորմացիա քննութեան ընթացքի մասին:

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Ս.
ԵՈՂՄ Հոգեպնդման ԲՈՒՆ-ԵՐԻ
ՎԻՄԱՐՅԱՆՔԻՆ ԿԵՏ՝ ԿՈՆՍՆՅԱՆ

ՁՈՈՎԵՏՏԵԽՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏՎՈՂ
ՁԻԱՊԱՆՆԵՐԻՅ ՊԱՅԱՆՁՎՈՂ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐԻ ՆՈՐԱՆԵՐԸ
Ձիապանը պես Ե գիտեցաւ.

1
ՁԻԵՐԻ ԲՈՒԾՈՒՄԸ

1. Ձիերի վոճը ցեղերն են հաստատված շրջանի համար։ Գաղափար ունենալ ձիու եկատերերի մասին։ Ձիու կարևորագույն արատներն ու պակասությունները, վորոնք խանգարում են նրա արտադրողականությանը և հատկապես ժառանգաբար փոխանցվող արատները։
2. Ինչ պահանջներ են առաջադրվում լավացնող հովտակին և զամբիկների ընտրության կանոնները։
3. Ձուգավորման կամպանիայի նախապատրաստման կազմակերպումը, հովտակների ու զամբիկների նախապատրաստումն ու ստուգումը։ Ձուգավորման ինվենտարինախապատրաստումը։
4. Փորձահովտակ ընտրել և գիտենալ նրան առաջադրվող պահանջները։
5. Հովտակների ու զամբիկների զուգավորման հասակը (տարիքը)։ Վարակին համապատասխան կարողանալ վորոշել հովտակի բեռնավորումը։
6. Ձուգավորման կետի աշխատանքը զուգավորման կամպանիայի ընթացքում և կարողանալ կազմակերպել զուգավորումը կենտրոնական կայանում և հովտակներին ըստ զուգավորման կետերի բաշխելիս։
7. Փորձահովտակների միջոցով ստուգողական զուգավորում

կատարելու կանոնները։ ցանկության յերևալու ժամկետները և նրա վորոշելու նշանները։

8. Կարողանալ բաշխել զուգավորումները և սահմանել զամբիկների ծածկելու հերթականությունը։

9. Ձուգավորումն անցկացնելու տեխնիկան, զուգավորման յեղանակները, զուգավորումից առաջ հովտակին ու զամբիկին նախապատրաստելը։ Ձուգավորում կատարելը, հովտակի խնամքը զուգավորումից հետո։ Գիտենալ զուգավորման ինվենտարի գործադրության յեղանակը և վորոշել նրա կարիքը։

10. Կարողանալ տանել զուգավորման կետի հաշվետվությունը, լրացնել զուգավորման տոխտակները։

11. Պատկերացում ունենալ զամբիկների արհեստական սերմնավորման և նրա նշանակության մասին։

2
ՁԻԵՐԻ ԾԻՆԸ ՅԵՎ ՄԱՏՂԱՇՆԵՐԻ ԱՃԵՑՈՒՄԸ

1. Ձամբիկների հղիության ժամկետները։ Ձամբիկների հղիության նշանները։
2. Կազմակերպել զամբիկներին ծնի նախապատրաստական աշխատանքները։ Իմանալ ծնի մոտենալու նշանները։
3. Ծնի ժամանակ ցույց տալ առաջին ոգնությունը։
4. Վորոշել կանոնավոր և անկանոն ծննդաբերությունները։
5. Գիտենալ քուռակի և զամբիկի խնամքը ծննդաբերության առաջին օրերը։
6. Գիտենալ քուռակի մոր տակ դաստիարակելու կանոնները։ Կարողանալ կազմակերպել քուռակների զրոսանքը, արոտը և լրացուցիչ կերակրումը։
7. Կանոնավոր և ժամանակին ծծից կտրել քուռակներին։
8. Ծծից կտրելուց հետո քուռակներին դաստիարակելու կանոնները։
9. Մատղաշներին մարզել և ընտելացնել աշխատանքի, և գիտենալ մարդման (зарядка) հասակը։ Կարողանալ վորոշել մարդման սկիզբը՝ հաշվի առնելով քուռակի զարգացածությունը։
10. Մատղաշ ձին լծելու ու թամբելու կանոնները՝ մարդման ժամանակ։

ՁԻԵՐԻ ԿԵՐԱԿՐՈՒԾԸ

1. Ձիերի և մատղաշների կերակրման ու ջրելու կանոնները:
2. Ձիու կերերը, կարողանալ վորոշել նրանց պիտանիությունը՝ կերցնելու համար և ջրի վորակը:
3. Կազմակերպել ձիերի անհատական և խմբակային կերակրումը: Գիտենալ կերերը կերցնելու և ջրելու կարգը, նախած ձիու կատարած աշխատանքներին:
4. Հղի ու ծծմայր զամբիկների, հովտակների և հիվանդ ձիերի կերակրման առանձնահատկությունները:
5. Կերերի պահպանման ու նախապատրաստման կանոնները կերցնելուց առաջ: Գիտենալ, թե վոր կերերը պետք է նախապատրաստել:
6. Ձիերի և մատղաշների կերամանների ու մսուրների կառուցվածքը:
7. Կազմակերպել հասունացած ձիերի և մատղաշների արոտը: Գիտենալ դիշերային արոտի կանոնները:
8. Տանել կերերի ծախսի հաշվառում:

4

ՁԻԵՐԻ ՊԱՀՎԱԾՔԸ, ԽՆԱՄՔԸ ՅԵՎ ՈԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

1. Ախտի բաժանմունքների, կացոցների և ոգտադործումի լառուցվածքն ու ոգտադործումը: Մաքրություն, լույսի, ոգի և տաքություն նշանակությունը:
2. Ախտների և կացոցների մաքրելու կարգը:
3. Ցամաքի տեսակները և վորակը: Վոր դեպքերում այս կամ այն ցամաքը չի կարելի գործածել:
4. Ձիերին մաքրելը: Գիտենալ մաքրելու նշանակությունն ու տեխնիկան:
5. Սմբակների նրբանն ու սրաքը ցեխից մաքրելը: Գաղափար ունենալ պայտելու անկանոնությունների մասին, իմանալ վերապայտելու և սմբակները մաքրելու — հարթելու ժամկետները:
6. Հղի և ծծմայր զամբիկների, մատղաշների, արտադրող

հովտակների և ԲԳԿ բանակի Ֆոնդի համար առանձնացված ձիերի խնամքի առանձնահատուկ կողմերը:

7. Ինչու չաշխատող ձիուն անհրաժեշտ է դրոսանքը (մացիոն) և նրա կազմակերպումը վերևում թված ձիերի խմբերի համար:

8. Ախտում յեղած ձիերի վորակական կազմն ըստ ուժի, դիմացկունության, առողջության և այլն: Գաղափար ունենալ թե աշխատանքով վորչափ կարելի յե նրանց լիաբեռնել: Կարգադիր կազմելու ժամանակ կարողանալ ճիշտ կերպով նշանակել այս կամ այն ձիու աշխատանքը:

9. Հղի և ծծմայր ձիերին աշխատանքի համար ոգտադործելու առանձնահատուկ կողմերը և նրանց աշխատանքից ազատելու ժամկետները:

10. Յերիտասարդ ձիուն աշխատանքի համար ոգտադործելու առանձնահատուկ կողմերը: Բ.Գ. Կարմիր բանակի Ֆոնդին հատկացված ձիերին աշխատանքի համար ոգտադործելը:

11. Յերը և ինչու համար է ձիուն հանգիստ արվում և պատկերացում ունենալ խորհանդեսությունների և կոլտեսությունների, միջակ և ծանր աշխատանքների մասին:

12. Ձիուն լծած քշելու կանոնները, ձիու հոգնածությունը նշանները:

13. Ձիերի ընտրությունը գույք լծելու դեպքում:

14. Լծասարքի հարմարեցումը, նրա մանր նորոգումները, պահելու կանոնները և խնամքը:

15. Ձիու խնամքի ինվենտարը և նրա ոգտագումումը:

16. Ձիուն աշխատանքի հանձնելու և աշխատանքից յեա ընդունելու կանոնները: Կարողանալ ժամանակին նկատել տրավմատիկ վնասվածքները և աշխատանքից վերադառնալուց հետո դնահատել ձիու ընդհանուր դրությունը:

17. Ձիու աշխատանքի հաշվառում տանել:

18. Ձիու պահվածքի և խնամքի վերաբերյալ աշխատանքների վորակի ստուգում:

ԱՆՍԱՆԱԲՈՒԺՈՒԹՅՈՒՆԻՅ

1. Ձիու հովանդուխյունների նշանները:
2. Գաղափար ունենալ վարակիչ և վոչ վարակիչ հիվանդությունների մասին: Գիտենալ վարակի տարածման յեղանակները և այն կանխելու միջոցները:
3. Ախտի ախտահանումը և ախտահանիչ լուծույթներ պատրաստելը:
4. Կարանտինի նշանակությունը, նրա կիրառման կարգը և հիվանդ ձիերի մեկուսացման նշանակությունը:
5. Ձիուն առաջին ոգնություն ցույց տալը տրավմատիկ փառվածքների, փորացավի դեպքում, ոգավել առաջին ոգնություն գեղարկելը:
6. Խնչպես չափել ջերմաստիճանը, հոգնա դնել, ոծանելիք քսել, վերքերը կռպել, դեղեր ներշնչել, կոմպրես անել:
7. Գիտենալ ձիերի վատ սովորությունները՝ կծանք(ОУЖИВУСЬ), ուանիզմ, ող կուլ տալը (ոգային կծանք) և նրանց դեմ պայքարելու միջոցները:

6

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

1. Բրիգադի աշխատանքի կազմակերպումը և պարտականությունների բաշխումը բրիգադի անդամների միջև:
2. Ավագ ձիապանի, շարքային ձիապանի, գիշերային պահակ ձիապանի պարտականությունները:
3. Ձիապանների աշխատանքի տախտակը և նրանց աշխատանքի վորակի գնահատումը:
4. Ձիապաններին վարձատրելու կարգը:

ՀԱՍՏԱՏՎՈՒ Ե.

ԽՍՀՄ Հոգծողկոմատի ԲՈՒՀ-երի
գլխավորչության պես՝ ԿՈՆՍՆՆՈՎ

ԶՈՈՎԵՏՏԵԼՈՒԹՅՈՒՆ ՏՎՈՂ ԽՈԶԱՊԱՀՆԵՐԻՑ ՊԱՀԱՆՁՎՈՂ ԳԻՏԵԼԻՖՆԵՐԻ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ

Խոզապահը պես Ե գիտենա.

1

ԽՈԶԵՐԻ ԲՈՒԾՈՒՄԸ

1. Գաղափար խողի որդանիզմի կառուցվածքի մասին:
2. Գաղափար ճիշտ մարմնակազմի մասին և մարմնակազմի այն թերությունների մասին, վորոնք ազդում են մթերատվության վրա:
3. Մերունի և վարազի արտադրական (տոմսական) աշխատանքի ժամկետները:
4. Խոզերի հիմնական ցեղերի բնութագիրը: Տեղական ցեղերի բնութագիրը: Պլանային ցեղը—լավացնողը՝ մետիզացիայի միջոցով (գաղափար և նշանակությունը):

2

ԽՈԶԵՐԻ ԶՈՒԳԱՎՈՐՈՐՄԸ

1. Գաղափար մերունի և վարազի սեռական որդանների կառուցվածքի մասին:
2. Հղիության շրջանի տևողությունը: Բեղմնավորումից հետո վորոշել մերունների ծնելու ժամկետները: Գարդանայ ճանաչել հղի խոզերին հղիության յերկրորդ կիսին:
3. Խոզի սեռական հասունության շրջանը (ըստ հասակի), սեռական ցանկության տևողությունը և կրկնվելու շրջանները:

4. Հայտաբերել սեռական ցանկություն ունեցող մե-
րուններին:

5. Վոր հասակում (տարիքում) և ինչ դրության ժամա-
նակ (կենդանի քաշը և սնվածությունը) կարելի չե մերուն-
ներին թողնել զուգավորման:

6. խոզերի զուգավորման մասին տրված հրահանգը և
կարողանալ ճիշտ կատարել զուգավորումը՝ խոզերի արոտային
և մսուրային պահվածքի ժամանակ:

7. Գաղափար ունենալ խոզերի արհեստական սերմնավոր-
ման մասին:

8. Մերունների և վարազների նախապատրաստումը զու-
գավորման կամ պանիային:

9. Մեկ վարազի բեռնավորումը (ծածկելիք մերունների
թիվը) և նրա ոգտագործման կարգը:

10. Վոր ժամանակից պետք է վարազիկներին անշատել
եզ խոզիկներից:

3

ԽՈՉԻ ԾԻՆԸ ՅԵՎ ԳՈՃԻՆԵՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒՄԸ

1. Մերունի կերակրման ու պահվածքի կանոնները հղիու-
թյան շրջանում:

2. Յերբ պետք է առանձնացնել հղի մերունին առանձին
կացոցում: Կարողանալ նախապատրաստել մերունին և շենքը
(կացոցը) ծննդաբերության համար:

3. Գաղափար ունենալ վիժման, թույլ, մեռած և այլան-
դակ գոճիներ ծնելու հիմնական պատճառների մասին:

4. Ծծմայր խոզերի խնամքի տեխնիկան: Կարողանալ
տնցկացնել խոզի ծննդաբերությունը:

5. Գոճիների քաշի աճի նորմաները և գաղափար ունենալ
գոճիների նորմալ աճի մասին՝ ծնվելուց հետո:

6. Գոճիների դաստիարակման տեխնիկան՝ ծծից կտրե-
լուց հետո մինչև ֆերմայի բռման բաժանմունքին հանձնելը:
Դիտենալ, թե վոր հասակում պետք է ամորձատել գոճիներին:

7. Գոճիների դաստիարակման ու պահվածքի տեխնիկան
ուշ աշնանն ու ձմեռը:

8. Գոճիների լրացուցիչ կերակրման տեխնիկան և նոր-
մաները:

9. Խմցնելիք կաթի նորմաները, խմցնելու կարգը և
խմցվելիք կաթի մաքրությանն առաջադրվող պահանջները:

10. Գաղափար կրծի հիվանդությունների մասին, կար-
գանալ մասսաժ կատարել, դիտենալ բուժման ամենահաստատել
մեթոդները:

11. Գոճիների հիվանդությունները և անկման հիմնական
պատճառները:

4

ԿԵՐԱԿՐՈՒՄ

1. Գաղափար խոզի մարսողական որդանների կառուց-
վածքի և մարսողության պրոցեսի մասին:

2. Գաղափար կերի միավորի և կերերի սննդաբերության
մասին:

3. Ինչպիսի կերեր են տրվում խոզերին մսուրային և
արոտային շրջաններում (հացահատիկային կերեր, բակլայազգի
հատիկներ, քուսպեր, թեփ, արմատապալարապտուղներ, հան-
քային կերեր, կենդանական ծաղում ունեցող կերեր):

4. Տրվելիք կերերի սահմանային քանակները խոզերի
տարբեր խմբերի համար (մերուններին՝ տարբեր շրջաններում,
վարազներին, տոհմական և բավելիք մատղաշներին):

5. Քանի անգամ և յերբ պետք է կերակրել ու ջրել գա-
նադան խմբի խոզերին թե արոտային և թե մսուրային պահ-
վածքի ժամանակ:

6. խոզերին ինչ դրությամբ պետք է տալ հատիկային
կերերը, արմատապալարապտուղները, խոտը, կանաչը, կեն-
դանական կերերը և այլն: Կերակրման կարգը և ինչպե-
ս պետք է նախապատրաստել կերը:

7. Ինչ ֆուսս է ստացվում փտած, սառած և բորբոս-
նած կերեր կերցնելիս:

8. Խոզաբուծութեան մեջ կիրառվող արոտային կուլտուրաների տեսակները. լավ իմանալ կանաչ կոնվեյերը:

9. Զանազան խմբի խոզերի արածեցման տեխնիկան:

10. Մտերձ, հղի, ծծմայր մերունների (գոճինների հետ միասին), նորոգման ու բուելիք մատղաշների կերակրման կարգը բոման տարբեր շրջաններում:

11. Արտադրող վարագի կերակրման կարգը գուլգավորման և վոչ գուլգավորման շրջաններում:

12. Վորքան հանքային աղ և կենդանական ծագում ունեցող կեր պետք և տալ հասակային զանազան խմբի խոզերին:

13. Զանազան խմբի խոզերին շրելու կարգ ու կանոնը տարվա տարբեր ժամանակներին:

14. Ինչպես կատարել կշռումները և վորոշել քաշի աճը:

15. Բոման շրջանի տեղութիւնը զանազան խմբերի համար:

16. Կարողանալ կատարել կերերի խմորում (գրոծավորում)՝ պրոֆ. Լեվիտսկու մեթոդով:

17. Գիտենալ և կարողանալ կազմակերպել խոզերի բրան բոլոր տեսակները—ճարպային, կիսաճարպային և բեկոնային բաղամները:

5

ԽՈԶԵՐԻ ԽՆԱՄԻՆ ՈՒ ՊԱՀՎԱԾՔԸ

1. Տարբեր խմբի խոզերի խնամքի ու պահպանման կարգն ու կանոններն ինչպես արոտային, այնպես էլ մատուցային պահվածքի շրջաններում:

2. Կազմակերպել խոզերի զբոսանքը և գիտենալ խոզերին կացոցներից գուրս թողնելու կանոններն ու կարգը և զանազան խմբի խոզերի զբոսանքի տեղութիւնը տարվա տարբեր յեղանակներին:

3. Մաքրել խոզերին, ախտահանել կացոցներն ու խոզանոցները, մաքրել միջանցքները:

4. Գաղափար ունենալ լողացնելու նշանակութեան մասին և գիտենալ լողացնելու ժամանակը և թե հասակային վոր խմբի խոզերին պետք և լողացնել:

5. Խոզերի առանձին խմբերի շենքերում վնելիք շերմաստիճանը:

6. Գաղափար լույսի ազդեցութեան մասին՝ գոճինների և մատղաշ խոզերի դարգացման ու աճի վրա: Գիտենալ խոնավութեան, միջանցիկ քամիների և նեղվածքի վնասակար ազդեցութիւնը խոզերի առողջութեան վրա:

7. Կերերը նախապատրաստելու, կենդանիներին մաքրելու և պահելու համար անհրաժեշտ մեքենաներն ու ինվենտարը և կարողանալ այն ոգտադրածել:

8. Ինչպես նախապատրաստել խոզանոցները, բակը, մեքենաները, ինվենտարը և խոզերին՝ մատուցային պահվածքի անցնելու համար և մատուցայինից արոտային պահվածքի անցնելու համար:

9. Գաղափար ունենալ խոզանոց կառուցելու համար տեղի ընտրութեան մասին:

10. Խոզանոցին, խոնանոցին, ճաշարանին և մյուս շենքերին առաջադրվող զոոհիգիենիկ պահանջները:

11. Գիտենալ խորհանտեսութիւններում գոյութիւն ունեցող խոզանոցների ողափոխման սխտեմը:

12. Կիրառել հակահրդեհային միջոցներ:

6

ՀԱՇՎԱԾՈՒՄ ՅԵՎ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

1. Արտադրական տուաշադրանքներ գուլգավորման ու ծնի վերաբերյալ՝ տաանորյակի, ամսի և յեռամայակի համար:

2. Մատղաշներին բոման տալու, մատղաշների յեղքի պլանն ըստ բրկպաղի:

3. Վորակական և քանակական այն ցուցանիշները, վորոնք սահմանված են ֆերմայում՝ մերունների բաժանմունքի համար:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ

1. Աշխատանքի կազմակերպումն ու վարձատրումը խաղանոցում:

2. Խողապահի իրավունքներն ու պարտականությունները:

8

ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՅԵՎ ՊԱՅԳԱՐԸ ՆՐԱՆՅ ԴԵՄ

1. Ինչպես ճանաչել հիվանդ կենդանիներին և ժամանակին մեկուսացնել նրանց:

2. Գաղափար խոզերի ամենից ավելի տարածված վարակիչ հիվանդությունների մասին (ժանտախտ, կարմիր քամի, պարատիֆ, սպիտակ փորլուծ, սեպտիցեմիա, քոս):

3. Վարակիչ հիվանդությունների դեմ կիրառվող պայքարի պրոֆիլակտիկ միջոցառումները:

4. Գաղափար ամենից ավելի տարածված վոչ վարակիչ հիվանդությունների մասին:

5. Գաղափար ունենալ պատվաստի միջոցով ժանտախտի, կարմիր քամու և ուրիշ հիվանդությունների դեմ տարվող պայքարի մեթոդների մասին և գիտենալ կենդանիների ինոսմքի ձևերը՝ պատվաստ անելուց հետո:

6. Գիտենալ ախտահանիչ լուծույթների ոգտագործման ձևերը:

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Ե՝

ԽՍՀՄ Հողագիտության ԲՈՒՀ-երի
գլխավորչության պես՝ ԿՈԼԵՍՆՑՈՎ

ԶՈՈՎԵՏՏԵԽԲՆՈՒԹՅՈՒՆ ՏՎՈՂ ԿԹՎՈՐՆԵՐԻՅ, ՀՈՐԹԱ-
ՊԱՀՆԵՐԻՅ ՊԱՀԱՆՋՎՈՂ ԳԻՏԵԼԻԲՆԵՐԻ ՆՈՐՄԱՆԵՐԸ

I

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ԲՈՒԾՈՒՄ

Հորթապանն ու կթվորը պետք է գիտենան.

1. Տավարի հիմնական ցեղերը:

2. Տվյալ ռայոնում իբրև լավացնող ընդունված հիմնական պլանային ցեղը:

3. Ցեղական և տեղական տավարի կիթը, կաթի յուղի տոկոսը և կենդանի քաշը:

4. Կովերի այն կիթը և հորթերի այն աճը, վորին հասցրել են անասնապահության առաջավորները:

5. Մետրիզացիայի և ավելի լավ կերակրելու ու պահպանելու նշանակությունը տավարի մթերատվությունը բարձրացնելու գործում:

6. Արտադրող ցուլերի ընտրությունը և նրանց տոհմական ծառայության տեվողությունը:

Հորթապանն ու կթվորը պետք է կառողանան.

1. Վորոշել կովերի բեր գալը (սեռական ցանկություն ունենալը):

2. Վորքան է տեվում կովերի ցանկությունը և վորքան ժամանակամիջոցում է կրկնվում:

3. Վոր հասակից կարելի չէ եզ հորթերին և ցուլիկներին թողնել զուգավորման և վոր ժամանակից նրանց պետք է անջատ պահել:

4. Կովերի հղիութեան տեսութիւնը և ցամաքեցնելու ժամկետը:

5. Արհեստական սերմնավորում կիրառելու կանոնները:

6. Արտաքին նշաններով վորոշել ծննդաբերութեան մաս լինելը:

7. Վորոշել կովի հղիութիւնը:

8. Տանել զուգավորումներ և ծինելի հաշվառում:

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՐԵՎՈՐԱԳՈՒՅՆ ՈՐԳԱՆՆԵՐԻ ԿԱՌՈՒՅՎԱԾՔՆ ՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

Հորթապահն ու կրվորը պէժ Ե իմանան.

1. Մարսողական որդանների կառուցվածքը:

2. Խոշոր յեղջերավոր անասունների մարսողութեան առանձ- նահատկութիւնները:

3. Կրծի կառուցվածքը և կաթի առաջանալը:

4. Կովերի պաղի զարգացումը:

2

ԿԵՐԱԿՐՈՒՄ

Հորթապահն ու կրվորը պէժ Ե գիտենան.

1. Զանազան տեսակ կերերի նշանակութիւնը կաթնա- տվութեան բարձրացման գործում:

2. Կերեր կերցնելու հերթականութիւնը:

3. Հանքային աղերի նշանակութիւնը:

4. Ինչ Ե նշանակում կենսապահ և արդունապէտ կեր:

5. Ինչպէս են կերակրում լավագույն կթվորներն ու հոր- թապահները:

6. Կերերը պահելիս և բաշխելիս տեղի ունեցող կորուստ- ների դեմ մղվող պայքարի հիմնական կանոնները:

7. Ինչպէս և ինչով կերակրել արտադրող ցուլերին:

8. Մի քանի կերերի ազդեցութիւնը կաթի վորակի վրա:

Հորթապահն ու կրվորը պէժ Ե կարողանան

1. Վորոշել կերերի լավորակութիւնն ըստ արտաքին տեսքի և հոտի:

2. Կազմել կերաբաժին՝ հաշի առնելով անասունների անհատական առանձնահատկութիւնները:

3. Նախապատրաստել կերերը (կտրտել, խաշել խմորում— դրոժավորում):

Հորթապահն ու կրվորը պէժ Ե գիտենան.

1. Կրծի ճիշտ խնամքը:

2. Կովերը կթելու ճիշտ մեթոդը:

3. Կաթի և կաթնամանների մաքրութեան նկատմամբ արվող անհրաժեշտ պահանջները:

4. Կովերին ինչպէս կթել և որական քանի՞ անգամ . և կթում լավագույն կթվորը:

5. Կաթի փշանալու պատճառները, ինչու կաթն ընդու- նում Ե զանազան հոտեր:

Հորթապահն ու կրվորը պէժ Ե կարողանան.

1. Կրծքի մասսաժ կտտարել:

2. Սերգատել կաթը:

3. Վորոշել կաթի յուղի տոկոսը:

4. Քամել, չափել, կշռել և պահել կաթը:

3

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻՆ ԶՐԵԼԸ

Հորթապահն ու կրվորը պէժ Ե գիտենան.

1. Անասունի ջրի պահանջը ամառն ու ձմեռը:

2. Խմելու ջրի ջերմաստիճանը:

3. Հղի կովերի ջրելու առանձնահատկութիւնները:

4. Ավտոմատ ջրաբբների առավելութիւնները:

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՀՎԱԾՔԸ

Հորթապահն ու կրվորը պետք է գիտենան.

1. Գոմի կառուցվածքն ու կահավորումը:
2. Հակահրդեհային միջոցառումները:
3. Անասունների խնամքի ու պահվածքի գոտի գիտելի պահանջները:
4. Անասուններին ինչպես ավելի լավ տեղավորել գոմում:

4

ՀՈՐԹԵՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒՄԸ

Հորթապահն ու կրվորը պետք է գիտենան.

1. Հորթերին ձեռքից կաթ խմցնելու նշանակությունը՝ վորպես հորթերի դաստիարակման միակ ճիշտ մեթոդ:
2. Հորթերի մարսողություն անհամահասկությունը նրանց կյանքի առաջին շրջանում:
3. Հորթերին արվող կաթի անհրաժեշտ ջերմաստիճանը:
4. Հորթերին խմցնելիք կաթի նորմաները:
5. Դալի նշանակությունը և հորթին ուղածի չափ դալ խմցնելը:
6. Մինչև վոր ժամանակ անհրաժեշտ է հորթին կերակրել մոր կաթով:
7. Յերք կարելի չէ սկսել հորթին յերեսը քաշած կաթ խմցնել և կոպիտ կեր տալ, և վորն է դրա ճիշտ ձևը:
8. Հորթին հարմար կերերը:
9. Հորթերի ինչպիսի բաժնի ստացել ստախանովական լավագույն հորթապահները:
10. Հորթանոցի կահավորումն ու պահպանումը, անհատական և խմբակային վանդակներ:
11. Ինչպես կարելի չէ ավելի լավ կազմակերպել հորթերի զբոսանքը:

Հորթապահն ու կրվորը պետք է կարողանան:

1. Ընդունել նորածին հորթին:
2. Կշռել հորթերին:
3. Քամել, չափել, հորթերին խմցնելու համար կաթը տալ քանցել:
4. Հորթերին մաքրել:
5. Հորթերին արածեցնել:
6. Տանել ծինելի, հորթերի կերակրման ու կշռելու հաշվառում:
7. Չափել շենքի և կաթի ջերմաստիճանը:

5

ԱՆԱՍՈՒՆՆԵՐԻ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հորթապահն ու կրվորը պետք է խմանան

1. Անասունների հիվանդությունների նշանները:
2. Հիվանդացած անասունին ինչպես ցույց տալ առաջին ոգնություն:
3. Ինչպես կանխել վարակիչ հիվանդությունները (պրոֆիլակտիկ միջոցառումներ):
4. Ինչպես պայքարել շրջանում յերևան յեկած վարակիչ հիվանդությունների դեմ:
5. Վորոնք են սոսամոքսա-աղիքային հիվանդությունների նշանները:
6. Հորթերի և հասունացած անասունի կերակրումը սոսամոքսա-աղիքային հիվանդությունների դեպքում:
7. Ինչպես պայքարել բուռի թրթուրների դեմ:
8. Ինչպես պայքարել կաշվի հիվանդությունների դեմ. բուժելու յեղանակները:
9. Ինչ հիվանդություններ են տարածվում կաթի միջոցով (պալարախտ, վարակիչ վիժում և այլն):

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒՄԸ

Հորթապանն ու կթվորը պեժ և իմանան.

1. Կթվորի ու հորթապանի իրավունքներն ու պարտականությունները:
2. Հավազույն կթվորներն ու հորթապաններն ինչպես են կազմակերպում աշխատանքը:
3. Բեռնավորման նորմաները:
4. Ներքին կարգապահության կանոնները:
5. Վոր ցուցանիշների համար են վարձատրվում և պարգևատրվում կթվորներն ու հորթապանները:

Թարգմ.՝ Ն. Մալաթյան և Մ. Զաքարյան

Պատ. խմբ.՝ Հ. Գասպարյան

Տեխ. խմբ.՝ Հ. Մուրադյան

Սրբագրել՝ Խ. Այվազյան

Դրավիտի լրագոր № 1147, հրատ. 400, պատվեր 129, տիրաժ 5000:

Հանձնված և արտադրության 1937 թ. փետրվարի 4-ին:

Ստորագրված և տպագրելու 1937 թ. փետրվարի 27-ին:

Դյուդհրատի տպարան, Յերեան, Նալբանդյան, 11

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0289187

Об агрозоветехническом
организме
в совхозах, МТС и колхозах

Сельхозгиз 1937 Ереван